

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto za bolj premožne 2 goldinarja; za manj premožne rodoljube pa 1 gl. 50 kr.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu.

Leto XII.

V Celovcu, 30. mal. srpana 1893.

Štev. 21.

Toča.

Srce mora človeka boleti, če v poletnem času časnike prebira in zve, koliko škode nemila toča našim kmetom napravlja. Hudo je, če komu pohištvo pogori; pa nekaj dobi od zavarovalnice, in kjer so dobri sosedji, mu še tisti nekoliko pomagajo, bodisi z blagom ali delom, da si brž nova poslopja postavi. Po toči pa je prizadeta cela soseska, in ker so vsi vdarjeni, tudi drug drugemu pomagati ne morejo. So sicer zavarovalnice zoper točo, pa tiste so silno drage, kmet si nerad naloži to novo breme v nadi, da bo pa morda leto srečno minulo brez nesreče. Tako prepusti svoje pridelke milosti neba. Kedar pa nesrečna ura pride, zdihuje in obupuje ter si ne vé pomagati. Po naših slovenskih dolinah toča rada klesti, posebno po vinorodnih goricahtajskih in dolenskih, pa tudi druge kraje pogosto obiskuje. Velik jok je bil pred nekterimi leti v Velikovški okolici, ko je toča tako strahovito gospodarila. Letos je ta kraj spet prizadet, namreč Gorenče, Ruda, Švabek, Dob itd. Revščina je tem hujša, ker že lani niso nič pridelali, ko jim je vse podjed snedel. Enako tužni glasovi prihajajo iz Bilčovsa in sosednih vasij. Že dvakrat poprej je tam toča pobila, posestniki so se že takrat zadolžili, zdaj jim je pa toča spet ves pridelek pokončala. Podobne žalostinke se čujejo iz drugih slovenskih krajev; ne mine tedna, da bi se spet ne čulo: tu ali tam je toča vse uničila!

Pri pogledu na to vsako leto novo nadlogo začne usmiljen rodoljub premišljevat, ali in kako bi se dalo pomagati takim posestnikom, katerim je toča pokončala pridelek pridnih rok. Zavarovalnice zoper točo so drage, in govori se še, da škodo kar mogoče nizko cenijo. Temu se ni čuditi, saj taki zavodi morajo rediti lepo število uradnikov, pisarjev in agentov. Kmet pa ima obilo plačil.

Vredno bi bilo, ko bi modri možje, katerim se kmet smili, o tem premišljevali, kako bi se dalo upeljati, da bi se nekoliko olajšale in zacelile rane, ki jih poljedelcem toča prizadene. Država bi v tem oziru že zamogla kaj storiti. Nekaj milijonov bi se moralo obrestonosno naložiti kot poseben zaklad; potem bi se moral temu zakladu priskrbeti še kak stalen dohodek, iz obrestij pa naj bi se podpirali taki, katerim je toča škodo naredila. Toda

za to ni upanja, saj nas skušnja uči, da imajo zmirom zadosti milijonov za vsakovrstne potrebne in nepotrebne reči, samo za kmeta nemajo nikoli krajcarja, le od njega bi zmirom radi kaj imeli. Če pa že za celo državo ne gre, morda bi pa mi Slovenci zamogli ustanoviti tako pomožno blagajnico za vsakoletno podporo tistim, katerim toča pridelke uniči. Mi ne mislimo na zavarovalnico po šabloni z velikim številom dobro plačanih uradnikov in agentov, taka bi ne mogla po ceni zavarovati, velikih plačil se pa kmet boji. Mi si ta zavod mislimo kot delo krščanske ljubezni v rokah ali vsaj pod nadzorstvom čast. duhovščine. Iz začetka bi nabirali po celi domovini milodare za ta namen. Iz teh donoskov bi narastel zaklad, kateri bi se na obresti naložil. Ko bi bil že precej močen, začelo bi vodstvo kmete vabiti, naj pristopijo k društvu z malimi letnimi doneski. Zdaj bi imelo društvo dvojen dohodek, namreč uplačila kmetov in obresti od naloženega zaklada; s temi dohodki bi zamoglo vsako leto nekaj podpore razdeliti med tiste, katerim je toča pobila. Vsak bo vesel, če bo le četrtri del škode povrnjen dobil. Dušni pastirji na deželi bi brezplačno pobirali letne doneske posestnikov in pošiljali na osrednji urad. Tako bi društvo ne potrebovalo agentov ter bi izhajalo z malim številom uradnikov. Društvena uprava bi bila toraj jako po ceni; tem več denarja bi ostalo za podporo. To je tako naša misel. Več ljudij pa več vé, zato povabimo vse prijatelje kmetskega stanú, naj o tej stvari premišlujejo, in če komu kaj modrega na um pride, naj razglasi svojo misel v „Miru“. Marsiktero lepo reč smo že izvršili in oživili iz lastne moči, zakaj bi ne mogli enkrat kaj takega, kar bi bilo kmetu v pomoč in tolažbo?

Dopisi prijateljev.

(Kronin dar!) V korist družbe sv. Cirila in Metoda so darovali: Neimenovan dobitnik iz Celovca 10 kron. Iz Žužele: Julika Lapuš 1 krono, gospa M. Lapuš 2 kroni, Neimenova gospodičina 1 krono; Simon Sibic, gostilničar Podkrnosom, 1 krono; Pavel Miklavčič v Vogrčah 1 krono; M. Grafenauer, cerk. v St. Lenartu pri sedm. studencih, 2 kroni; gospa Grafenauer v St. Lenartu pri sedm. studencih, 1 krono; Luka Vavtižar, župnik na Ziljski Bistrici, 2 kroni; Gabriel Frank, dijak 5. lat. raz. v Pokrčah, 1 krono; Ant. Britovšek, krojač v Prevaljah, 1 krono; gospa Meta Miklavčič v Prevaljah 1 krono; Josip Kolenc, trgovec v Prevaljah, 2 kroni;

Josip Kolenc, dijak 5. lat. raz. iz Prevalj, 1 krono; Slovenska obitelj od Marije Device na Zili 4 krono; R. V. v Mariboru 1 krono; Andrej Oražem, mlinar v Briksenu, 2 kroni; J. Tajek, kaplan v Vuzenici, 2 kroni; Gregor Poljanec, učitelj v Vuzenici, 1 krono; Simon Pfeifer, mlinar v Radnivi, 1 krono; Matevž Kofler, kmet pri Starem Gradu, 1 krono; Janez Brici, zidar v Podgorjah, 1 krono; Matija Wutti, posestnik na Vočilu, 1 krono; Mih. Schleicher, trg. pom. v Velikoven, 2 kroni; Jos. Peterman, župnik na Otoku, 2 kroni; Jakob Knaflič, župnik v Ločah, 2 kroni. O priliki pastoralne konference Rožeške dekanije so udeležitelji darovali 15 kron, in sicer: Fr. Šavbah, dekan v Domačalah, 2 kroni; Andrej Aplen, župnik v St. Jakobu v Rožni dolini, 2 kroni; Josip Jereb, župnik na Dravi, 1 krono; France Virnik, župnik v Lipi nad Vrbo, 2 kroni; Val. Matevžič, župnik v St. Jurji na Strmcu, 2 kroni; Janez Godec, župnik v Rožku, 2 kroni; Anton Gabron, župnik v Skočidolu, 2 kroni; Matej Grm, kaplan v St. Jakobu v Rožni dolini, 2 kroni. Neimenovan iz Podravelj 1 krono, Janez Ajtonič 1 krono, neimenovan iz Lješ 1 krono. Skupaj 65 kron. Lepa hvala vsem darovalcem! Živel! nasledniki!

Na Goričah pri Porečah. (Kresovi.) Na predvečer naših slovanskih aposteljnov sv. Cirila in Metoda vozil sem se po jezeru in naenkrat zagledam nad Majernikom velik kres in po jezeru razleganje topičev. Brž sem uganil, kaj to pomeni, kajti tudi v Rožni dolini kakor celo na Peci videl se je sèm na jezero kres. A tuji so občudovali najbolj kres nad Majernikom, kterege so najbrže vrli Kotmirčani zažgali, ter kazali tujcem še z mogočnim gromenjem topičev, da še Slovenci tu v tužnem Korotanu živimo. Razložil sem, stopivši iz čolna, tujcem, kaj pomenijo ti kresovi in oni se se čudili, da so tukaj še tako zavedni sinovi matere Slave. — V podružni cerkvi na Goričah bilo je v nedeljo 16. t. m. slovesno blagoslovljenje na novo popravljene cerkve in oltarja. Naš znani mojster g. Ozbič, podobar iz Celovca, nam je zopet pokazal svojo spretnost, kajti oltar, reči moram, je jako okusno popravljen in marmoriranje kot pozlatarija hvalita g. Ozbiča. Preč. gosp. Kolariču, župniku v Porečah, pa tukaj izrečemo najprisrčnejšo zahvalo za njihov veliki trud in za našo sedaj lepo podružnično cerkev.

Iz okolice St. Lenarta pri sedmih studencih. (Hvala, komur hvala, in graja, komur graja.) Posebne hvale vredno je, da se v novejšem času pri državnej cesti namesto topolov, zmirom več sadnega drevja nasaja. Najbolj veseli to nas, kmetske sadjerejce, ker prepričani smo, da bo od zdaj tudi naše sadje pred škodoželjnimi sladkosnedeži bolj mir imelo. Enake hvale vredno je

Moč vesti.

Starejši ljudje se še dandanes spominjajo strahú, ki jim ga je povzročil madjarski upor leta 1848., posebno v nekem trgu na spodnjem Štajerskem. Že so hoteli Madjari prekoračiti — oziroma prebroditi — reko Muro, ter siloma planiti v trg in tam ropati. In vendar je še pravočasno prihitel hrvatski ban Jelačić z oboroženo silo na pomoč. Strel iz topov in pušek je predrznim in upornim Madjarom zabranil njihove zlobne nakáne.

Ljudje so se trumoma izseljevali v svoje vino-grade; poskrili so svoje imetje kjer in kakor so mogli; a hrabrejši so šli s puškami in drugim orožjem sovražniku nasproti in branili rojstno svojo domovino.

V omenjenem trgu živela sta brata, ki sta imela vsega v obilosti; bivala sta skupaj v eni hiši, skrbeti pa nista imela za nikogar družega, kakor sama za-se. Ker sta se jako bala, da njima sovražnik odnese denar, — skleneta zakopati ga na vrtu.

Bila je temna in tiha noč v sredi meseca grudna; ravno to noč izvolita si brata, da shranita svoj zaklad. Prideta na vrt, eden s svetilnico, a drugi z loncem denarja in motiko v roki. Iščeta in preiskujeta pripraven prostor; ko ga najdeta, izkopljeta jamo, položita lonce z denarjem vanjo, zagrneta z zemljo, odstranita vse, kar bi zamoglo izdati njun zaklad, ter se tiho šepetaje vrneta v svojo hišo. Nista pa opazila, da ju je sosed iz svojega vrta skozi ograjo gledal, kaj sta počejala. Toda

ta mož ni šel s tem namenom na vrt, da bi skrli svoj zaklad, ampak čisto druge skrbi in težave so ga zvale na vrt; skrbi, kako mu je preživiti v tem hudem času precejšno število nedoraslih otrok, kateri gladú jočejo v revni bajti. Nikjer nič zaslužiti, nikakega živeža imeti, nič denarja in toliko otrok rediti, to — to ga je mučilo v hiši, zatorej je iskal utešenja pod milim nebom.

Vzdigne se in ob enem vzbudi se mu misel, da bi odnesel denar, kterege sta sosedna ravnokar zakopala. Toda kri se mu je začela viharo pretakati po žilah; tresel se je, kakor bi se ga hotela mrzlica lotiti. Neka nenavadna moč ga spodbuja, naj skoči čez ograjo; pa ravno ko je hotel isto preskočiti, izvije mu se iz prs poluglasno svarilo: „Ne kradi!“ Tega se prestraši in hiti naglo nazaj v svojo bajto.

„Česa ti manjka?“ nagovori ga vprašaje žena, ki se je že z otroci vred spat spravljala. „Ti izgledaš, kakor, da bi se ti kaj strašnega prigodilo! kaj ti je?“

„Ne skrbi, ljuba žena, da bi meni kaj bilo!“ odvrne ji mož prav mirno. „Pojdimo spat; pozno je že in jaz sem precej utrujen.“

„Že sem te hotela iti opazovat, kaj si tako dolgo na vrtu delal! Zdaj v kratkem času si se jako spremenil; ti si preveč k srcu ženeš, kako težko in ubožno da izhajamo; le opusti vse te skrbi in zaupaj v Boga, in on nam bode gotovo pomagal! Ne žaluj preveč čez našo revščino, sicer še znaš zboleti! Kaj bom potem jaz z ubogimi otročiči počela?“

„Res ubogi otroci!“ premišluje na tihem mož, „ali znajo še postati bogati! Da res, ubogi rev-

čeki! Toda naj bo, bilo bi vendar-le ukradeno in imel bi vedno nemirno vest.“ Zatem izmolijo skupno večerno molitev in se vležejo k počitku.

V spanju misli mož pregnati svoje vznemirjajoče misli in hrepenenje po tujem denarju; pa zastonj! — obrača se na levo in desno, odpira in spet zapira oči, izkuša si na vse načine izbiti te misli iz glave, — lonec z denarjem mu je vedno pred očmi.

„In kaj, ko bi jaz le nekaj denarja odvezel? Ona dva sta dovolj premožna, in če tudi njima vse odnesem, skoro poznalo se ne bode, ker imata jako dosti denarja izposojenega, ki njima donaja ogromne obresti, s katerimi lahko dobro živita in zraven tega še mnogo prihranita.“ — „Ali vendar bi bilo ukradeno in bi ostalo ukradeno! Obvaruj me, o Bog, pred tatvino!“

Ali zaspati pa le ne more. Vzdigne v postelji glavo, hoteč se prepričati, ali vsi krog njega spé. Premišlja si, kak lahko je spati onemu, ki ima čisto vest, in kak težko njemu, ki ima boj — hud boj v srcu svojem in ne vé, na katero stran bode zmaga. Spet poluglasno vzdihne: „Oh vi moji ubogi otroci! Kaj boste počeli, ako vam umrjem jaz vaš rednik, vaš oče? Kaj druga vam preostaje, kakor beračiti od hiše do hiše in preslišati mnogo grenkih besed! — Toda, — ali je vam potrebno beračiti, ki lahko postanete danes — jutri bogatini, in noben človek ne bo znal kako! — — — Bi li bilo to pošteno premoženje? — Ne! — O Bog ne vpelji nas v skušnjava . . .“

Oh kako dolga in nemirna je bila ta noč temu revnemu možu! Težko je pričakoval, da se zdaní.

tudi, da se pri cesti v več krajih napravi tabla z napisom: „Kdor bo cestno drevje poškodoval, ta bo po ostrih postavah kaznovan.“ Ravno tako hvalevredno je nadalje tudi to, da je ta napis, tu na slovenski zemlji, le nemški napravljen; ker nemški gospodje so gotovo že sami spoznali, da so Slovenci pošteni in le Nemci še radi take škode delajo, zato je treba le nemško pisati. Torej naj živijo tako razumni nemški gospodje! — Tukaj v Šent-Lenartu imamo sedaj za vse dobro vnetega gosp. provizorja J. Svatoña, rodом Čeha, s katerim smo vsi Št. Lenartčani popolno zadovoljni, da pa jih nek nov nemški liberalni časopis počrtni in ob dobro ime pripraviti skuša, to nas ne plaši toliko, ker upamo, da bo vložena tožba ta kočljivi oreh preglodala in resnico na dan spravila. „Vsakemu svoje!“

Iz Bilčovsa. (Še nekaj o toči.) Že zadnjič ste poročali, kako hudo nas je toča obiskala in uničila vse poljske pridelke. Pa ne samo žito je pokončala, tudi sadno drevje, ki je letos kaj lepo kazalo, je oklestila, da še lista ni več na njem. Marsiktero drevo se bo posušilo vsled prejetih ran. Tudi po gozdih je mnogo škode, še debele veje so polomljene, menda od vetra; mladike pa so od toče pobite. Kamor kmet pogleda, mora žalosten biti. Zdaj se pa mnogi ljudje jezijo na č. g. župnika in pravijo, da niso pustili zvoniti; ko bi se zvonilo, pravijo, bi morda toče ne bilo. Recimo, da zvonjenje morda pomaga, vendar pa stari gospod župnik, ki že komaj hodijo, ne morejo sami zvoniti, mežnarja pa ni bilo doma, ker je bil ravno na sejmu v Velinji vesi. Splet drugi praznoverci dolžijo dve ženski, ki boja po porodu niste bili pri očiščevanju. Ne bom tega zagovarjal, ako kdo ne spolni krščanske postave: toda po širnem svetu se godijo še veliko večji grehi, in če je že zavolj teh žensk toča prišla, morale bi zavolj drugih grehov celo leto same skale z nebes na zemljo padati. — Še nekaj smešnega moram sporočiti. Nedavno sem na našem pokopališču videl nov križ, pa s čisto nemškim napisom! Tisti, ki tam počiva, še besedice nemške ni znal. Mi pa tudi dosti ne znamo in tistih nemških črk ne zastopimo. To je pač žalostno, da se Slovenci tako radi z nemščino spakujejo.

Iz Reberce. (Kresovi.) Četudi je Reberca le majhna vas in ljudje tukaj takorekoč pozabljeni od širnega sveta mirno in zadovoljno živé, tako plamti vendar v sreč vsakega goreča ljubezen do milega slovenskega národa, in ravno zategadel niso pozabili vrli vaščani naša slovanska apostola sv. Cirila in Metoda z veličastnimi kresovi počastiti. Na „Šimanovej gori“, ki se dviga za vasjo proti sinjemu nebu in odkoder se človeškemu očesu prijeten razgled po prijazni dolini odpre, napravili so vaški mladenči in tudi nekteri kmetje, če tudi z velikim trudom, dva precej velika kresa. In veselje je bilo gledati, kako sta v večerni tmíni veličastno gorela in jasno kazala, da tudi tukaj še bijejo srca za slovenski národ. A kako se je še razveselilo moje srce, ko pogledam po dolini in zagledam toliko številno lepih, veličastnih kresov; da, v nekterih krajih jih je bilo, kot milih zvezdic na jasnem nebu. Vmes pa so pokali topiči ter odmevali po tihí dolini. Da, v resnici bil je to krasen prizor in srce mi je bilo polno radosti; kajti vedel sem, da so se Slovenci prebudili po dolgem spanju

Koj potem vstane, opravi svojo juterno molitev ter hiti iz hiše, toda ne na vrt, ampak hitel je k sošedoma, ju pokliče in nagovori: „Videl sem vaju sinoči, da sta zakopala na vrtu lonec z denarji; že sem se ga hotel polastiti in ga ukrasti, ali moja vest mi tega ni dopustila. Prosim vaju, ljuba prijateljca, izkopljita denar in ga skrita kam drugam na meni neznan prostor, da zadobim mir vesti. — Res bi vama ne manjkalo dosti, pač pa bi meni koristilo, da bi nasitil in oblekel svoje lačne in gole otročiče; toda Bog nam bode že pomagal, da ne umrjemo lakote...“

Začudena sta gledala brata tega revnega, a vendar odkritosrčnega delavca; smilil se jima je, ker so mu tekle debele solze po upadlem vélem licu. Rečeta mu sestí in počakati, ter odideta v čumato. Ko se vrmeta, postavi starejši pred-nj možnjo z denarji in mu reče: „Globoko naju je ganila tvoja poštenost; dasi živiš s svojo družino v veliki revščini, si se vendar premagal, polastiti se tujega imetja; vsled tega vzami ta-le možnjíček, — v katerem je sto cekinov — v dar za tvojo junaško obnašanje! Nakupi vam živež in obleko in bodi še nadalje tako vesten in pošten mož, potem se smeš večkrat v silí k nama zateči, in vselej imava za te in tvojo družino odprte roke. Glej tudi, da te bodo otroci v tem posnemali!“

Mož se globoko prikloni in se pristrčno zahvali za ta blagodušni dar ter oddide vesel domov.

Kmalu bila je pregnana revščina iz hiše. Niso več trpeli gladu ne mož, ne žena in tudi ne otroci.

Stankov Josip.

k novemu življenju. Sv. brata Ciril in Metod, prosita Boga za nas!

Od Device Marije na Jezeru. (Kresovi.) Mahnil sem jo na grič na večer 4. mal. srpana, da bi videl, kaj bo s kresovi. Bil sem zadovoljen, kajti naštel sem jih v našem obližju 16 ali 17. Seveda smo jih pogrešali na marsikterem hribu. Je pač še dosti kmetov, ki nič ne berejo, zato pa tudi ne razumejo naše národne vojske. Zeleti bi bilo, da se pri nas osnuje bralno društvo, potem pa še konsumno društvo, da bo pomagano za dušo in za telo. Križ je pač to, da je med našimi sicer poštenimi možmi še preveč cagljivcev in bojazljivcev, ki se bojijo vsake zamere. Nemškutarji in liberalci so pa predrzni, zato se jih vse boji, in vse jim obvelja. Upajmo, da bo mlajši naš zarod bolj srčen, ker on ni bil več toliko tlačén, kakor starejši rod.

Iz Gorenč pri Rudi. (Toča!) Osodepolna ura je bila za nas na dan slovenskih apostelnov sv. Cirila in Metoda. O petih popoldne se je vsula toča tako tolsta kakor orehi in uničila nam je vse pridelke. Še drevje je oklestila, da je vse golo. Škoda je strahovita, ljudje vsi obupani. Ljudstvo je tako revno, da se Bogu usmili, kajti že lani so nam vse črvi (podjedi) snedli, da smo morali od novega leta naprej živež kupovati. Zdaj smo že težko pričakovali novino in glej, vse je potolčeno, da se njivam skoraj ne pozna, kaj je na njih rastlo. Deloma prizadeti so tudi v Dobu in Švabeku. Škoda je velika. Ljubi Bog se nas usmili in pa dobri ljudje!

Od Lisne gore. (Kresovi. — Toča.) „Slovan gre na dan!“ tega sem se prepričal dné 4. mal. srpana na predvečer godu sv. Cirila in Metoda. Najbolj me je to veselilo, da je bilo ravno na nemški meji vse razsvetljeno. Ko je v Podjurski dolini posvetil prvi kres na visoki Ojstri, zablskal se je kmalu drugi in sicer na Rudi. Ravno tukaj, kjer se toliko stori za ponemčevanje, hoteli so Slovenci pokazati svoje pravo srce in med žarom kresov so tako streljali s topiči, da je vse grmeló. Z Lisne gore smo videli kakih petdeset kresov po širni Podjurski dolini na levem in desnem bregu Drave. Nemškutarji so se vsi razsrjeni poskrili v svoje kamre, pa tudi tam jim je bobnelo na ušesa grmenje možnarjev ter očitno pričalo, da se je tudi slovenski Korotan zdrnil iz spanja. Naši nasprotniki so po sili zdihovali: „Resnično, tukaj bivajo Slovenci!“ Bil je res čaroben večer; kamor si se ozrl, migljali so ti kresi nasproti ravno tako, kakor če se po hudi uri zopet začnejo prikazovati mile zvezdice druga za drugo. Na Lisni smo 50krat ustrelili in prepevali slovenske pesmi, med njimi tudi tisto: „Slovenec sem“. Povsod sem slišal praviti: „Drugo leto bo še lepši!“ — Toda na svetu ni stalne sreče, veselje se rado spreminja v žalost. Tako se je tudi nam zgodilo. Koj drugi dan je prihrula strašna nevihta in razkropila čez nas tako debelo točo, da še stari ljudje take ne pomnijo. Še opeko na strehah je na več krajih razdrobila. Da je pokončala poljske pridelke in oklestila drevje, si lahko mislite. Prizadete so vasi Gorenče, Led, sv. Mesto, Brezje, sv. Lucija, Dob in Komeln. Gospodarila je toča tako temeljito, da se njivam niti ne pozna, kaj je na njih rastlo. Ubogi kmet, kdo ti bo pomagal?!

Iz Šmihela nad Pliberkom. (Praznik sv. Cirila in Metoda.) Da se koroški Slovenci zbuja iz dolgoletnega národnega spanja, da se zavedajo, da se spominjajo dobrot, ki so jih Slovani od sv. bratov Cirila in Metoda sprejeli, in da se tudi hvaležni skazujejo teh dobrot ter kažejo, da so teh dobrot tudi vredni: — to je pokazal zopet letošnji praznik naših blagovestnikov sv. Cirila in Metoda. Plamteči kresovi po dolinah in planinah so na večer in v noči 4. t. m. pričali, da smo Bogu hvaležni, ki je nam taka dobrotnika poslal. — Plamteči kresovi so pričali, da smo Slovenci spoznali prekoristno delovanje sv. Cirila in Metoda; a pričali so tudi plamteči kresovi na predvečer godu teh svetnikov celemu svetu, da gre Slovan tudi na Koroškem na dan. Cela Podjurska dolina je bila ta večer s kresovi tako rekoč posejana; ena vas je z drugo tekmovala; ena se je hotela bolj svetla pokazati, kakor druga; a tudi naše gore so se svetile v prelepih kresih; tako visoke Djekše, lepa Uršelska gora, posebno pa mogočna Peca. In če so se Slovenci po vsem slovenskem Koroškem radovali na predvečer godu sv. Cirila in Metoda, da bi pa mi Šmihelčani za njimi ostali, to ni mogoče! Ja tudi mi smo zažgali na hribu sv. Katarine dva kresa, spuščali smo rakete in zažigali umetaljni ogenj; strel možnarjev in krepki glasovi naših pevcev so se pa razlegali po široki Podjurski dolini tako dolgo, da so skoraj vsi kresovi, katerih smo blizo 100 naštelí, pogasnili. Na praznik sam pa smo poslušali „peto sv. mašo“, pri kateri se je tudi streljalo in celi dan smo ostali prazniku primerno dobre volje.

Iz Prevaljske okolice. (Odhod nemško-liberalnega generala.) Sprejmi, ljubi „Mir“, dopis iz rokodelske roke, da se ne bo rešlo, da

smo vsi rokodelci že brezverci postali. Hvala Bogu, dosti je še fužinskih in rudarskih delavcev, pa tudi drugih rokodelcev, ki so še zvesti katoličani v besedi in djanju. Poročam vam pa danes veselo novico, da so liberalci Prevaljski zgubili svojega generala. Odšel je namreč fužinski vodja Hupfeld, kterega so koroški liberalci povsodi volili, kjer je šlo zoper Slovence. Bil je njih z dušo in telesom in mislil je, da bo nas katoliške Slovence kar tako pohrustal; pa on je šel, mi smo pa še tukaj! Naj bi šli vsi za njim, kateri so njegovega duha!

Iz Koprivnika. (Vabílo) in vspeled slavnosti stoletnice fare Koprivnik in nje prvega duhovnega očeta Valentina Vodnika v nedeljo dné 27. velikega srpana t. l. 1. Ob 10. uri popoldne sprejem došlih čast. gostov na Koprivniku. 2. Ob 1/2 11. uri cerkveni govor č. g. Jan. Ažmana, župnika Gorjanskega, in potem slovesna sv. maša, pri kateri pojó Bohinjski pevci. 3. Po sv. maši slavnostni govor g. profesorja Levca in odkritje spomeniške plošče. 4. Skupni obed. 5. Popoldan ob 4. uri odhod na Bohinjsko Bistrico. 6. V pondeljek izlet k Savici. Posebna vabila se ne bodo izdajale. Obed oskrbi g. Matej Bevec, poštar in gostilničar na Boh. Bistrici. Kdor se hoče udeležiti skupnega obeda, naj pošlje g. Bevcu vsaj do 18. vel. srpana 1 gld. 50 kr. Slavnost se bo vršila pri vsakem vremenu. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Iz Maribora. (Pevska slavnost.) Dné 6. vel. srpana t. l. priredilo bo „Slovensko pevsko društvo“ svoj letošnji veliki koncert v Mariboru. Priprave se že zdaj delajo velikanske. Upamo, da bo tudi letos ta slavnost slovensko pesem kronala z novim blestečim sijajem in slovenske pevce navdala s povzdignjenim, vrlo zasluženim ponosom. Kdo li pozna lepšo pesem, kakor je slovenska? Ktere zelene planine, ktere cvetoče ravnine čujejo peti lepše pesmi, kakor slovenski hrib in dol, ki slišita rajске pesmi, ki vró iz navdušenih slovenskih grl? Naša pesem zdi se vsakomur mili odmev iz sinjih višav; prijatelja blagodejno očara, a tudi sovražniku neomejeno spoštovanje udihne. Ni je druge nad slovensko pesmijo! Za letošnji pevski zbor je društvo srečno zbralo velekrasne pesmi. Med njimi je pesem „Ave Marija“! — čudovito lepa skladba, ki bo gotovo vnete poslušalce z največjim dušnim veseljem navdala. Udeležba bo, kakor vsako leto, gotovo tudi tokrat, ogromna. Je pa tudi neobhodno potrebno, da Slovenci najlepše kar imajo: svojo pesem namreč, z vso dostojnostjo in z le mogočo lepoto proslavijo. Pokažimo svetu, da ljubimo in vemo visoko ceniti zlati biser slovenske pesmi! Iz vseh pokrajin prihiteli bodo dragi rojaki v Maribor. Tudi Vas, dragi bratje, preljube sestře na Koroškem! pristrčno vabimo na to slavnost. Pridite v mnogobrojnem številu tudi Vi, divit se na naši pesmi. Daleč od vsakega razpóra in strogo brez vsake politike, preživeli bodemo v lepi slogi nekaj sladkih uric med zvonkami domačimi glasovi, ki bodo nas vse preprijetno ogreli. Le pridite, mi ob vznóžju rodovitega Pohorja na zelenem Štajerju Vas bomo veseli, navdušeni sprejeli. Živeli toraj, na svidenje pri pevski slavnosti v Mariboru.

Od sv. Ane v Slov. Goricah. (Kresovi. — Pobožnost k sv. Alojziju.) Pred praznikom slovenskih apostolov opazil sem osem lepih kresov po „Slov. Goricah“, kar je hvalevredno. Ganilo me je to, ter sem želel, da jih bo drugo leto še veliko več; slovenski mladeniči, ne delajte si sramote, da bi vas po drugih krajih prehiteli. Ozirajte se v tužni Korotan, tam se vzbuja Slovenec in stopa čvrst in čil na dan. Zatorej Slovani na dan; s kresovi kažimo, da še živimo in še hočemo na dalje živeti Bogu v čast, a domovini v korist in zaslombo. Slišali smo tudi pri kresovih strelbo, a od sv. Ane lepo trijančenje zvečer, kakor drugo jutro, kar je privabilo lepo število častilcev sv. Cirila in Metoda k službi Božji. Sv. maša je bila z blagoslovom, pri kateri so pevali pesem v čast slovenskima blagovestnikoma. Posnemanja vredno! — V nedeljo dné 9. mal. srpana smo končali lepo pobožnost k sv. Alojziju, sicer je v tem oziru v Slov. Goricah velika mlačnost, vendar se je je še precej mladine udeležilo. Pred drugo Božjo službo je bila od okusno okinčane Šumanove kapele sv. Cirila in Metoda v čast sv. Alojziju procesija, pri kateri se je molilo in pevalo Alojzijevo pesem. Ginljivo je bilo to, da so šli s procesijo tudi č. g. kaplan, a nadučitelj g. M. Lesnika je pripeljal nekaj ovenčanih učenk, procesija je bila prav veličastna. Fantje so na zvonove pritrkovali. Gosp. nadučitelja tukaj javno pohvalim kot vernega kristjana in navdušenega Slovenca, ki rad v cerkev prihaja in deco uči na versko-národni podlagi. Vam Slovincem tužnega Korotana želim mnogo takih učiteljev! — k—

Iz Sežane. (Glavna skupščina družbe sv. Cirila in Metoda) vršila se je tú dné 26. t. m. pri najlepšem vremenu ter je bila mnogobrojno obiskana. Na kolodvoru sta došle goste s srčnimi besedami pozdravila gospodičina Mahorčičeva in gosp. župan Mahorčič, godba pa je

svirala narodno našo himno: „Naprej zastava slave“. Mnogobrojno občinstvo je udeležnike z burnimi živio-klici pozdravljalo, gospodičine delile so došleem šopke, trg pa je bil krasno z zastavami, mlaji in zelenjem ozaljšan; postavljen slavolok z napisom: „Vam, ki ste naši!“ je pa pričal, da smo na domači zemlji svoji med svojimi. — Zborovanje vršilo se je v najlepšem redu in je bil predsednikom izvoljen zopet enoglasno dični in mnogozaslužni dosedanji načelnik preč. g. prof. Tomo Zupan, v odbor pa vsi dosedanji odborniki, samo namesto g. dr. Iv. Tavčarja, ki se je odborništvu prostodušno odpovedal, izvoljen je bil preč. gosp. kurat Koblar. Navdušenost je bila ves čas velika. — (Obširneje poročilo o tem važnem shodu prinesemo prihodnjič. Op. ured.)

Slovenci in Slovenke! Darujmo prvo krono, ki nam v roke pride, družbi sv. Cirila in Metoda!

Politični pregled.

Hrvaški listi pišejo zdaj mnogo o združenju Dalmacije s Hrvatsko. Vladni, madjaronski listi pravijo, naj bodo Hrvatje le Madjarom lepo pokorni in prijazni, potem bodo Dalmacijo že dobili, pa le na podlagi sedanje pogodbe. Dalmatinci pa pravijo, da nočejo pred Madjari klečeplaziti ter da ne potrdijo sedanje hrvatsko-ogerske pogodbe, ki dela Hrvate odvisne od madjarske vlade. Oni hočejo, naj se ponovi hrvatsko državno pravo ter naj se hrvatske dežele popolnoma ločijo od Ogrov, kakor to zahteva Starčević in njegova stranka. Mi damo Dalmatincem popolnoma prav. In ne samo Dalmacija, ampak tudi Bosna in Hercegovina se mora združiti s Hrvatsko v eno veliko Ilirijo, pri kateri utegnemo še mi Slovenci kedaj zavetja iskati. To vprašanje je velike važnosti za celo Avstrijo, kajti potem bo dualizma konec in uvesti se mora federalizem. Ako bi bili naši državni tako slepi, da tega ne storijo, potem smo zmirom v nevarnosti, da Bosno in Hercegovino zopet zgubimo, kajti Srbi vedno prežijo na ti dve deželi in bi ji brž pograbili, ko bi jim Rus do tega pomagal. — Zaradi premembe volilnega reda je zdaj veliko hrupa in govorjenja v Avstriji. Posebno delavci po mestih hočejo prisiliti, da bi se upeljala občna volilna pravica, da bi vsak volil, kdor je 24 let star, naj že plača kaj davka ali ne. Mi takega volilnega reda za zdaj še ne moremo priporočiti, kajti hlapci na kmetih zastopijo še premalo od politike, kdor bo imel bolj namazan jezik in kdor bo več za pijačo dal, tistemu bodo verjeli; še topli se bodo po gostilnicah, to bodo čudne volitve. Vlada pa bo težko privolila v občno volilno pravico, pač pa se čuje, da hoče narediti 18 delavskih zbornic, ktere bi volile 24 poslancev v državni zbor. To pa bi bilo prav in hvale vredno, da dobijo tudi delavci svoje poslance, kateri bi tudi take reči v razgovor spravili, ki so na korist revnemu ljudstvu, ne samo tiste večne prepire zavolj jezika in narodnosti. Tudi hoče vlada število poslancev iz kupčijskih zbornic pomnožiti za šest. To nam pa ne bi ugajalo, ker bodo razun Ljubljanske vse nove zbornice volile liberalne poslance. — Izvoz krme (sena in slame) v tuje dežele je vlada prepovedala, ker tudi v naših deželah krme primanjkuje in se je bati, da bo pod tem trpela naša živinoreja. Na Nemškem, Francoskem in Angleškem se bodo seveda jezili nad to prepovedjo, ker so tam zavolj dolge suše tako malo krme pridelali, da morajo živino pod ceno prodajati mesarjem. Zdaj so začeli iz Amerike seno voziti. — Čehi se jezijo na avstrijskega konzula v Čikagi. Pri češkem oddelku na svetovni razstavi v Čikagi so namreč napravili napis v angleškem in češkem jeziku. Konzul pa je dal češki napis odstraniti. Taka zagrizenost je pač odurna in nepotrebna, ali mar mož ne vé, koliko Čehi dajejo denarnega in krvnega davka?! — Na Srbskem so posadili prejšnje ministre na zatožno klop, ker so pri volitvah zelo krivično in svojevoljno postopali. — Govori se, da dobijo pruski Poljaki poljske šole, ker so njih poslanci glasovali za vojaško predlogo. Čas bi res že bil, ko bi enkrat prenehalo zatiranje ubogih Poljakov na Pruskem, kakor tudi v Rusiji. — Prepri se je vnel med Francozi in Siamci v Aziji. Poslednji so neko francosko ladijo oropali. Francija zahteva zdaj odškodnino. Kitajci bojda Siamcem potuho dajejo. — V Braziliji je zopet punt.

Gospodarske stvari.

Sadno drevje meseca mal. srpana in vel. srpana. Na sadnem drevju vidi pozoren sadjar mal. srpana meseca nekaj posebnega. Poganjki začno namreč iz nova poganjati, kajti rast je prej zastala za nekaj časa, spomladanjski poganjki pa so se ta čas okrepili. Vrhovni popek požene hipoma iz nova, in novi poganjek bode naredil vrhovni popek za prihodnje leto. Važno je v tem času podpirati tvorjenje popja s tekočim gnojem, ker moremo s tem vplivati na rodnost prihodnjega leta. V ta namen naredi preko 1 m. od debla po 35 cm. globoke luknje ter jih napolni s straniškim, z vodo pomešanim gnojem, s pepelom in, ako imaš kostne moke, prideni še nje. Opozorjam pa, da je tako gnojiti treba le rodnemu drevju, ne pa drevju po drevesnicah ali sploh takemu, katero naj ne rodi še, ampak le raste. Za rastoče drevje je najboljšo gnojilo tisto, ki ima kolikor le mogoče samo organskih, zlasti dušikovih spojin. Kako vesel je sadjar, kedar se prične veje upogibati od sadja, ter se sme nadejati dobre sadne letine. Nikar naj pa ne zamudi vej podpreti, da se ne odkrhnejo. Piramidnemu drevju lahko stranske veje priveže s srobotino, slamo ali s čim drugim k deblu. Večemu drevju podpremo veje z latami in z drogi, ktere postavimo vejam. Tako dobro zavarovanega drevesa pa tudi ne more prehud veter preveč otresti. Kar pade piškavega sadja na tla, poberimo precej, da ne zgine po tleh. Ob današnjih časih ne sme kmetovalec prav ničar zametati. Pobirki so, kolikor jih ne more gospodinja porabiti v kuhinji, bodisi zdobljeni ali skuhani, izvrstna krma živini.

Hruškov šampanjec. Sladke, prav sočne hruške dajo se porabiti za izvrstno penčevo vino (šampanjec) na naslednji način. Hruške se olupijo, z noži (ribežnom) ali s primernim strojem razrežejo in potem iztisnejo (izprešajo). Iztisnjeni sok se dene v sodček, ki se ne zabije, ter se pusti, da stoji mirno. Odprta voha pokrije se s koščekom platna. Čez dva ali tri dni prične se kipeenje, vzdignejo se pene in drožje, ktere pa se morajo skrbno proč spraviti. Kakor hitro je to narejeno in se pri vehi ne delajo več pene, dolije se v sodček toliko kipečega soka (ki se je pripravil v kaki drugi manjši posodi), da je sodček poln. Napolnjeni sodček se dobro zabije in pusti potem ležati v kleti prav pri miru šest tednov. V tem času se izvrti 10 cm. nad dnom luknja, vtakne se vanjo pipa, ter pretoči ta tekočina, ki mora biti popolnoma čista, v šampanjske steklenice. Steklenice morajo se zamašiti (pa ne kakor je pri nas navada, ampak s kakim strojem, če tudi priprostim) ter potem s pečatnim voskom zakapati. Čez daljne štiri tedne je vino pitno in ga je težko ločiti od pravega šampanjca. Bolj če je vležano, boljše je.

Kako naj se spravlja krompir. Ne koplji krompirja, dokler ni popolnoma dozorel, kajti klice krompirjeve bolezni so na zelenih listih in potem pridejo do gomolov. Krompir spravlja ob suhem vremenu. Klice krompirjeve bolezni se naredi pri vlažnem vremenu in v močno rosnih nočeh. Krompir je pa treba dobro osušiti, predno se spravi v klet. Moker spravljen krompir rajši gnijje. Krompir naj se skrbno izbere, kajti od gnjilega krompirja rada prehaja gnjiloba na zdravega. Pri izbiranju krompirja naj se odbere tudi krompir, ki bode spomladi za seme. To je potrebno zaradi tega, ker bi se spomladi s prebiranjem pospešilo kaljenje krompirja. Krompir, kateri skali, pa ni več okusen. Za seme naj se odbere le debel krompir, vendar baš najdebelejšega ni treba.

Kako kumare ohraniti sveže. Vzeti je najboljše in najlepše kumare, ktere odrežimo tako, da imajo še pecelj. Odrezano kumaro dobro osušimo in jo potem namažimo z jajčnim beljakom tako, da je vsa prevlečena z beljakovino. Beljakovina naredi kožico zraku neprodorno. Ko se je tudi beljakovina posušila, obesimo kumare s kako nitjo za pecelj v posebno suh prostor, kjer se potem dolgo sveže obdrže. Strokovnjaški list „Hamburger Garten- und Blumenzeitung“ trdi, da je za ta način mogoče kumare ohraniti do božiča.

Živinski sejmi meseca vel. srpana.

Dné 2. vel. srpana v Dravogradu; 5. v Črni in Wolfsbergu; 14. v Beljaku; 16. v Železni Kapli; 21. v Šmihelu pri Pliberku; 24. v Labudu; 28. vel. srpana v Trgu (Feldkirchen).

Novičar.

Na Koroškem. Slovensko-nemško pevsko društvo je v Slov. Plajbergu ustanovil učitelj Jan. Gabron. — Na Vrbskem jezeru je letos tujcev: v Porečah 1200, v Vrbi 1125, pri Štosirju 34, v Loreti 38, na Planini 40, v Ribnici 15, na Sekiri 88, v Krivi Vrbi 469, na Otoku 139. — V Labudnici je utonil železniški delavec Rumpolt. — V Kampu

je pod seneni voz prišel in se zadušil hlapec in vojak Lojze Haid. — Na spodnji gimnaziji v Št. Pavlu je bilo to leto 158 učencev, med njimi 22 Slovencev. — Gorelo je v Turdaničah pri Beljaku. — Na Gozdanjah je utonil neki deček.

Na Kranjskem. Dné 6. vel. srpana bo shod katol. političnega društva v Novem mestu. — Na Novomeških latinskih šolah je bilo 189 Slovencev in 7 Nemcev. — Toča je pobila okoli Škocjana na Dolenjskem. — V Čatežu so ustanovili podružnico kmetijske družbe. — Na Trati so umrli župnik zlatomašnik Franc Dolinar.

Na Štajerskem. Pri Mariboru je v Dravi utonil učenec Ferk; pri Slovenski Bistrici pa hlapec Arnejšek. — Strela je ubila neko žensko v Litmerku pri Ormožu. — Uzgala je strela na Kogu in pri sv. Tomažu. — Pogorel je Horvat v Račah. — Vojaške vaje bodo jeseni okoli Ljutomeru. — Na Mariborskih latinskih šolah je bilo to leto 215 Slovencev in 113 Nemcev. — Tudi na Štajerskem so zanetili veliko kresov na predvečer sv. Cirila in Metoda. — Toča je pobila okoli Sevnice in Rajhenburga. — Pri Hribarju v Celji je izišel 2. zvezek „Narodne knjižnice“, ki obsega Vošnjakovo igro „Lepa Vida“. — V Mariboru bo pelo slovensko pevsko društvo. — Pri Rošnji sta v Dravi utonila dragonec in njegov konj.

Na Primorskem. Princ, ki se je v Pulji rodil nadvojvodi Štefanu, dobil je ime Leo, Karl, Ciril, Metod. Za botra so bili sam sv. Oče papež. Znano je, da je nadvojvoda Štefan prijatelj Slovanov. — Ustanovila se je družba sv. Cirila in Metoda za Istro, da bo skrbela za slovenske in hrvaške šole. Udnine je en rajniš na leto. Mi želimo novi družbi obilo sreče. — V Podgradu se je nastanil kot zdravnik dr. Josip Šebasta, rodóm Čeh, vrl rodoljub. — V Medani so prijeli Laha, ki je hotel razpečavati ponarejene petdesetake. — Toča je pobila okoli Škedenja pri Trstu. — Na Goriški gimnaziji se je šolalo 176 Slovencev, 163 Lahov in 69 Nemcev. O slovenskih paralelkah še ni duha ne sluha. — V Gorici bo začela 2krat na mesec izhajati „Slovanska knjižnica“, ki bo prinašala predstavljene povesti iz drugih slovanskih jezikov. Veljala bo 2 glđ. 60 kr. na leto. — V Trstu je nek grški trgovec na ulici ustrelil nadporočnika Ledinka iz Ptujca. Tudi trgovec je dobil s sabljo eno po glavi, potem so ga prijeli in zaprli. — Toča je pobila okoli Kojškega.

Po drugih deželah. Umrli je vojaški minister baron Bauer. — Lovske bataljone št. 3, 14, 18 in 27 bodo združili s tirolskim lovskim polkom, ki bo štel odslej 16 bataljonov. — V Senegalu kolera hudo mori. — V Husjatinu v Galiciji je pogorelo 200 hiš. — Na Angleškem hoče 250.000 premogarskih rudarjev delo ustaviti. — Davek od žganja nese v Avstriji 32, na Ogerskem 27 milijonov goldinarjev. Delajo in prodajajo ga večjidel Judi. — Pri mestu Bilbao na Španjskem je vlak s tira skočil; 4 so mrtvi, 30 hudo ranjenih in 80 poškodovanih. — V Čikagi (Amerika) je bil hud vihar in naliv; 30 ljudij je utonilo. — V Novem Jorku se je ustanovilo slovensko pevsko društvo. — Na Češkem je bila letos velika suša, da niso skoraj nič mrve dobili. Tako se poroča tudi iz drugih avstrijskih dežel. Še huje pa je na Nemškem in Francoskem. Naša vlada je prepovedala izvažanje sena in slame, kar je čisto pametno, ker bo mrve še nam samim zmanjkalo. — Povodenj so imeli na severnem Tirolskem; škode je veliko, še nekaj ljudij je konec vzelo. — Kolera se prikazuje na Ogerskem in Ruskem. — Iz Sofije poroča „N. W. Tgb.“ da je podpisal pogodbo bolgarski vojni minister polkovni poročnik Savov s tajnim svetnikom, predsednikom upravnega sveta tovarne za topove Friderika Kruppa, po kateri naroča bolgarska vlada pri Kruppovi tovarni veliko centov topov in mnogo municije za iste. Topovi stali bodo okoli 400 tisoč, municija pa okoli 600 tisoč frankov. Odpravljeni morajo biti na Bolgarsko v 9. mesecih. Topovi postavili se bodo po nasvetu generala Bialmonta v trdnjave ob bolgarsko-srbski meji. Po tem pa naj se pripoveduje o miru in spravi med bratskima narodoma! — Vinomet videti je na svetovni razstavi v Čikagi. Napravil ga je senator Standfort ter bode vsak dan dve uri metal vino in sicer zdaj kaliforniško belo, zdaj črno vino. Vsem obiskovalcem razstave je dovoljeno piti pri tem vinometu kolikor jim drago. Lehko si je torej misliti, kateri kraj razstave bode najobilnejše obiskovan.

Raznoterosti.

Bela žena. Prva izdaja „Bela Žena“ pošla je že koncem svečana l. 1890. Podpisani zalagatelj oskrbel je torej drugi popravljen in pomnožen natis ove knjižice, da tako ustreže mnogobrojnim naročnikom, ki so se tekom treh let oglašali za „Belo Ženo“. Nova izdaja dobi se po 20 kr. izvod (tudi

po pošti ne stane več) v katoliški tiskarni sv. Cirila ali pa pri pisatelju g. dr. Križaniču v Mariboru.

Vojna sila trozveze. „Militärisch-Politische Blätter“ v Berlinu objavljajo vojno silo trozveze, v primerju s silami Ruske in Francoske. Za vseh petero držav vzima se v poštev vojna sila stalne vojske. Evo številke: Peštvo: Konj: Topovi:

Nemčija	1.450.000	340.000	3.500
Avstro-Ogerska	950.000	230.000	1.800
Italija	610.000	100.000	1.500

Trozveza vkup 3.010.000 670.000 6.800

Med tem ko broji stalna vojska:

Ruska	1.800.000	520.000	3.780
Francoska	1.650.000	400.000	4.400

Obe vkup 3.450.000 920.000 8.180

Nu, po teh številkah pa naj se napravlja ravnotežje od ene ali druge strani, saj bremen še ni dovelj!

Barvanje cvetlic. V Parizu je neki vrtnar izumil barvanje svežih cvetlic. Poskusi z barvanjem svežih cvetlic so se sicer že prej godili, ali takšen uspeh, kakoršnega je dosegel sedaj oni vrtnar Pariški, dozdej ni bil še dosežen.

Tele brez dlake. Pred kratkem je prišlo na svet na Moravskem nenavadno tele. Ni imelo namerič nobene dlake niti na glavi, niti na hrbtu, niti na nogah, samo nekaj malega je je bilo na trebuhu.

Največja globina na svetu. Pri Ribniku v pruski Šleziji je dala nemška vlada izkopati jamo, ktera je 2000 metrov globoka. Vrta se tam na stroške vlade zavolj učenjaških namenov.

Svetéče drevó. V ameriškem kraju Nevada raste čudno drevó. Je kakih 7 čevljev visoko in po noči tako sveti, da se more pod drevesom brati. Učenjaki mislijo, da ima poseben sok, kateri je vzrok tega svetlikanja.

Zakaj ima svečan (februarij) samó 28 dnij? To nam razjasnjuje stara francoska pravljica: Svečan, dokler je bil še mlad, je bil strasten kartavec in če tudi je vselej veliko zaigral, vendar ni prenehal kartati. Enkrat je kartal s svojimi sosedi prosincem in sušcem in zaigral je ves denar, tako da niti vinarja ni imel več. Ali kljubu temu je vendar še začel kartati in zopet je zgubil. Prosinec in sušec sta zopet dobila. Ker svečan ni imel nobenega denarja, dal je vsakemu sosedu eden dan in zató ima zdaj prosinec 31, sušec 31, a svečan samo 28 dnij.

Za štiri dni v Ameriko. Na Angleškem so naredili sedaj največji in najmočnejši parobrod, kateremu so dali ime „Gigantik“. Tisti je 700 čevljev dolg, 68 čevljev širok in stroj, ki ga po vodi žene, je tako močen, kakor 45.000 konj. Iz Evrope pride v Ameriko za 100 ur.

Ogromne hiše so v Chicagu. Menda največje hiše na celem svetu so v mestu Chicagu v Ameriki. Nektera hiša ima 20 nadstropij. Nedavno se je sezidala hiša, ki ima 18 nadstropij; za stavbo se je potrebovalo 17 milijonov opek. Hiša ima 1500 oken, 2000 duri in deset tisoč električnih svetilnic. Za stavbo hiše se je potrosilo 13 milijonov goldinarjev.

Vabilo.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Kotmaroves in okolico bode imela v nedeljo dné 13. vel. srpana 1893, ob 1/4. uri popoldne, v gostilni Val. Štangelnja v Kotmarivesi svoj **letni občni zbor** po sledečem dnevnem redu: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajnika in blagajnika. 3. Sprejem in vpisovanje udov. 4. Volitev novega odbora. 5. Slučajni govori in nasveti. Po zborovanju petje in prosta zabava. Prijazno vabi vse ude in prijatelje te družbe k obilni udeležbi **načelnístvo.**

Vabilo

k letnemu občnemu zboru podružnice sv. Cirila in Metoda za Črno in okolico, ki bode v nedeljo dné 13. vel. srpana 1893 ob 3. uri popoldne v gostilni pri „Matevžu“ v Črni po tem-le dnevnem redu: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo o delovanju podružnice. 3. Volitev odbora. 4. Vpisovanje novih udov in vplačevanje letnine. 5. Razni govori in nasveti. 6. Prosta zabava. Prijazno so povabljeni vsi slovenski rodoljubi in zavedni Slovenci kakor tudi tisti, ki želijo pristopiti k imenovani podružnici. **Odbor.**

Zahvala.

Ko je pogorelo pohoštvo župnijstva pri Devici Mariji Vnebovzetja v Pulstu, je glavni zastop Tržaške zavarovalnice „Riunione Adriatica di Sicurtà“ v Gradcu za škodo precej veliko svóto pošteno izplačal, za kar se mu izreka polna zahvala.

Farno predstojništvo v Pulstu.

V. Strnad l. r.,
župnik Malteskega viteškega reda.

Za pogorelce v Brdu in Zahomcu v Ziljski dolini darovali so sledeči čast. gospodje:

V 19. šte. „Mira“ izkazano	113	gld.	50	kr.
Josip Tavšič, župnik v Hodišah.	2	„	—	„
Neimenovan iz Celovca.	5	„	—	„
Tomaž Gugenberger, kaplan v Ročinju na Primorskem.	1	„	50	„
Skupaj 122 gld. — kr.				

Za po toči poškodovane v Pliberški in Šmihelski fari v Podjurski dolini daroval je vlč. gosp. Ivan Vertot, oskrbnik benediktinskega samostana v Dobrlivesi 10 gld.

Loterijske srečke od 22. mal. srpana.

Linc	4	52	72	11	46
Trst	59	7	25	12	66

Tržne cene v Celovcu.

Ime blaga	na birne		na hektolitre	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	5	60	6	50
rž	4	10	5	15
ječmen	4	20	5	25
oves	3	10	3	85
hejda	5	40	6	80
turšica (sirk)	4	30	5	40
pšeno	7	20	9	—
fižol	—	—	—	—
repica (krompir)	1	10	1	75
deteljno seme	—	—	—	—
grah	—	—	—	—

Sladko seno je po 2 gld. 10 kr. do 2 gld. 70 kr., kisló 1 gld. 40 kr. do 2 gld. 50 kr., slama po 2 gld. — kr. meterski cent (100 kil). Frišen špeh je po 70 do 75 kr. kila, maslo in puter po 95 do 105 kr. — Pitane vole plačujejo mesarji po 30 do 33 gld. stari cent.

Oznanilo.

Bratovščina vednega češčenja presv. Rešnjega Telesa in priskrbovanja cerkvene oprave za revne cerkve bo letos zopet priredila razstavo cerkvene oprave v hiši katoliških rokodelskih pomočnikov v Celovcu. Slovesno odpretje bo dné 1. kimovca ob 11. uri popoldne, in traja razstava do 4. kimovca Darovi za revne cerkve se s hvaležnostjo sprejemajo.

Red za točenje (Schank-Ordnung)

za županstva na Koroškem,

natisnjen v obeh deželnih jezikih (nemško-slovenski) in na željo nekterih občinskih zastopov založen, dobiva se (po 10 kr. iztis) v tiskarni družbe sv. Mohorja v Celovcu.

Lepa kmetija

na ravnem, čisto novo pohištvo, 30 oralov sveta, ki obstoji iz njiv, travnikov, zaraščenega gozda in lastnega pašnika, vse zemljišče v enem kosu, se prodá za 4400 gld., 2000 pa lahko na hiši ostane. Prodá se tudi tako, da nekaj zemljišča (kakih 10 oralov) še lastniku ostane; potem se dobi kmetija seveda boljši kup. Več pové uredništvo „Mira“.

Kuharica,

srednje starosti, izurjena v kuhi, gospodinjstvu in pri perilu, poštenega značaja in obnašanja, sprejme se v nekem farovžu na Koroškem. Ponudbe naj se pošiljajo na uredništvo „Mira“.

Mlin na prodaj.

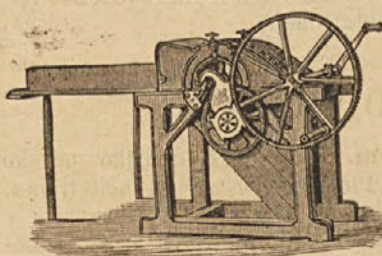
Nov mlin na štiri kolesa, z bajerjem, blizo občinske ceste, četrt ure od železniške postojnice v Lipi, se precej prodá. Ponudbe sprejema posestnik Mohor Fale na Strmcu, pošta Vrba (Velden).

Kmetijski stroji.

Kdor potrebuje kak kmetijski stroj, naj se obrne naravnost na tovarno

Konrada Prosch-a,

kolodvorska cesta v Celovcu,

kjer se dobijo naj-novejše mlatilnice, slamoreznice, ge-; peljni itd. Tudi se pohabljeni stroji v lastni delavnici popravljajo. Točna postrežba.

Cenike pošilja zastoj.

Lepa kmetija,

30 oralov zemlje, lep sadni vrt, da se pridela 8 do 10 polovnjakov mošta, njive, travniki, gozd, vse na ravnem, pohištvo v dobrem stanu, je na prodaj za 2300 gld. Več se izvè pri županstvu v Libeličah (Leifling).

Dva študenta

se sprejmeta na hrano in stanovanje v neki družini, ktere gospodar tudi slovensko zna. Vpraša naj se v Löfflerjevi hiši. (Pfarrhofgasse hiš. št. 2. pri tléh.)

Gospod Ig. Heller

na Dunaju. II./2. Praterstrasse št. 78.

Posiljamo z ob enem oddano poštno nakaznico znesek za poslani nam univerzalni podzemeljski plug E. U. P., kar prosimo nam k dobrem vpisati in potrditi.

S plugom smo jako zadovoljni, ker prav dobro ustreza svojemu namenu.

Tudi je močnejši in trpežnejši, kakor drugi enake vrste, ktere smo imeli priliko si ogledati. Štejemo si toraj v prijetno dolžnost, Vašo slavno firmo vsestranski priporočati.

Gotovlje, dné 12. mal. srpana 1893.

Za društvo „Kmetovalec“:

Društvo
„Kmetovalec“
v Gotovljah.

Tone Goršek,
predsednik.

Zaupnih mož v vsakej fari.

Velevažno, čez četrt stoletja obstoječe, povsod izvanredno zaupanje in spoštovanje uživajoče domače denarstveno podjetje (poroštvni zaklad znaša čez 20 milijonov kron), čigar glavni sedež je na Dunaju, koje je cesarsko kraljevo privilegirano ter je pod vrhovnim nadzorstvom visoke c. kr. državne vlade in čegar vsestransko priznana blagonosno delovanje se razteza po vseh pokrajinah naše avstrijske domovine, pooblašča v vsakej fari po jednega zaupnega moža z nalogo, pospeševati večje razširjenje tega podjetja v dotičnem kraju.

Razumne, čislane in v denarstvenem obziru popolno zaupanje uživajoče osebe, koje si želijo pridobiti vedno rastoči postranski zaslužek za mnogo let, blagovolijo naj pod znakom „201.191. Graz postlagernd“ več poizvedeti.

SCHUTZ - MARKE.

Kdor hoče uživati dobrote edino pristne, ne na pol sežgane in slabo okusne

Kneippove sladne kave, naj kupuje le rudeče, štiri-voglate zavoje od Oelzovih bratov, ki nosijo kot varnostno marko sliko s ponvo. Mešana z

Ölzovo kavo,

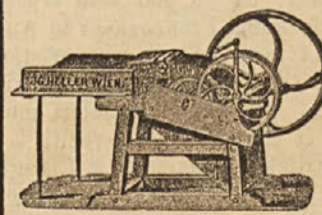
ki je najboljša in najcenejša kavina primes, daje kavo, ki bobovo breztečno kavo daleč prekosi, ki je zdrava, dober kup in tečna.

Bratje Ölz v Bregencu,

v Avstro-Ogerski državi edina od častitega gospoda župnika Kneippa priporočena tovarna za sladno kavo.

Dobi se v vseh boljših prodajalnicah za tržaško blago.

Vsi stroji za kmetijstvo vinarstvo in moštarstvo!

Mlatilnice, vitle, trieura čistilne mlince za žito rezalnice za krmo samodelajoče aparate proti peronosperii tlačilnice za vino tlačilnice za sadje mlince za sadje

predmete za kleti, sesalnice za vse namene, kakor v obče: vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo razpošilja v najnovjših, najboljših konstrukcijah

IG. HELLER, DUNAJ

2/2 Praterstrasse Nr. 78.

Bogato ilustrovani katalogi v nemškem in slovenskem jeziku zastoj in poštaine prosto.

Najkulantnejši pogoji. — Jamstvo. — Stroji se dajo na poskušnjo. Cene so se znova znižale! Prekupovalcem znaten popust!

Tiskarna družbe sv. Mohorja

se uljudno priporoča za natiskovanje vizitnic, pisemenih zavitkov itd. po najnižjih cenah.